

1154/1993

Annettu Helsingissä 9 päivänä joulukuuta 1993

Valtioneuvoston päätös lyijytyöstä

Valtioneuvosto on työministeriön esittelystä 28 päivänä kesäkuuta 1958 annetun työturvallisuuslain (299/58) 47 §:n nojalla päättänyt:

1 §

Soveltamisala

Tätä päätöstä sovelletaan sellaiseen liitteenä olevassa esimerkkiluettelossa mainittuun tai siihen verrattavaan työhön, jossa käytetään tai käsitellään lyijyä taikka jossa työntekijät muutoin altistuvat lyijylle.

Lyijyllä tarkoitetaan tässä päätöksessä metallista lyijyä sekä sen epäorgaanisia yhdisteitä.

2 §

Lyijyaltistumisen arviointi

Edellä 1 §:ssä tarkoitettussa työssä on työntekijöiden lyijyaltistuminen arvioitava käyttäen jäljempänä tässä päätöksessä tarkoitettuja biologisia altistumismittauksia ja ilman lyijypitoisuuden mittauksia.

3 §

Toimenpiteet lyijyvaaran vähentämiseksi

Työnantajan tulee ryhtyä sellaisiin rakenteellisiin ja muihin teknisiin toimenpiteisiin, joita kohtuudella voidaan vaatia lyijyaltistuksen estämiseksi.

Lyijyä ja lyijyä sisältävää tuotetta on käsiteltävä ja 1 §:ssä tarkoitettu työ on suoritettava siten, että lyijyaltistus on mahdollisimman vähäinen. Työvaiheissa, joissa käsitellään lyijyä tai joissa syntyy lyijypölyä tai -huurua, tulee kiinnittää erityistä huomiota työmenetelmien turvallisuuteen ja työt suorittaa erityistä varovaisuutta noudattaen.

Jollei lyijypölyn joutumista haitallisessa määrin työpaikan ilmaan muutoin voida estää, on tuotantoprosessi tai työvaihe koteloitava ja varustettava poistoimulaittein taikka työkohte varustettava paikallisimulaittein taikka käytettävä muita teknisiä tai rakenteellisia torjuntatoimenpiteitä.

4 §

Henkilökohtaiset suojeluvälineet

Jollei lyijyn haittavaikutuksia voida 3 §:ssä tarkoitetuin toimenpitein poistaa tai jollei sellaisia toimenpiteitä voida kohtuudella vaatia suoritettaviksi huomioon ottaen työn lyhyt kesto, harvoin toistuvat työvaiheet ja vaaran vähäisyys taikka jos toimenpiteiden vaatimista on muutoin pidettävä kohtuuttomana, on työnantajan varattava työntekijän käyttöön

tarkoituksenmukaiset ja riittävän tehokkaat hengityksensuojaimet sekä muut tarpeelliset asianmukaiset henkilökohtaiset suojeluvälineet.

Työnantajan on huolehdittava siitä, että henkilökohtaiset suojeluvälineet huolletaan ja puhdistetaan tarkoituksenmukaisesti.

Työntekijöiden on osaltaan huolehdittava henkilökohtaisten suojeluvälineiden tarkoituksenmukaisesta ja huolellisesta käytöstä sekä huollosta.

5 §

Peseytyminen

Työnantajan on huolehdittava siitä, että työpaikalla tai sen välittömässä läheisyydessä on varattu lyijylle altistuvien työntekijöiden käyttöön riittävästi tarkoituksenmukaisia tiloja, suihkuja, välineitä ja aineita peseytymistä varten sekä riittävästi tarkoituksenmukaisia tiloja vaatteiden vaihtoa ja säilytystä varten. Työntekijän käyttöön tulee varata kaksi pukukaappia, joista toinen on työvaatteita ja toinen pitovaatteita varten.

Jos työssä säännöllisesti käytetään tai käsitellään lyijyä, tulee työvaatteiden ja pitovaatteiden pukukaapit sijoittaa eri tiloihin. Pukuhuoneiden tulee tällöin liittyä toisiinsa pesuhuoneen välityksellä.

Työnantajan on huolehdittava 1 momentissa tarkoitettujen tilojen ja välineiden järjestyksestä ja puhtaudesta sekä siitä, että työntekijöillä on työvuoron päätyttyä ja ruokailutaukojen aluksi sekä erityisen syyn niin vaatiessa muulloinkin mahdollisuus peseytyä huolellisesti.

Työntekijän on noudatettava työnantajan antamia ohjeita peseytymisestä työaikana ja osaltaan huolehdittava työvaatteidensa puhtaudesta, vaihdosta ja asianmukaisesta säilytyksestä.

6 §

Siivous

Lyijyä taikka lyijyä sisältävää ainetta ja materiaalia käsiteltäessä työskentelytilat on tarpeen mukaan siivottava sellaisin menetelmin, ettei lyijypöly leviä työpaikan ilmaan.

Pölyn leviäminen siivottaessa tulee estää käyttämällä riittävän tehokkain suodattimin varustettua imulaitteistoa tai ensin kastelemalla siivouskohteet taikka muulla tarkoituksenmukaisella tavalla. Lyijypölyn kuivaharjaaminen on kielletty.

Vähintään kerran vuodessa ja aina tarvittaessa on tehtävä perusteellinen siivous, jolloin pöly poistetaan seinistä, katosta, kannatinpalkeilta, hyllyiltä ja muilta vastaavilta paikoilta. Työpaikan siisteys on tarkastettava ainakin neljännesvuosittain. Työntekijöiden ja tarvittaessa toimihenkilöiden työsuojeluvaltuutetuille on varattava tilaisuus olla mukana tarkastuksessa.

7 §

Huollot

Koneiden, ilmanvaihtolaitteiden, henkilökohtaisten suojeluvälineiden ja muiden pölyn haittavaikutuksia vähentävien laitteiden kuntoa on valvottava säännöllisesti ja niiden toiminta tarkistettava tarvittaessa.